

ОАСАЗБО10
ИАСАЗБО10

основне академске студије архитектуре
интегрисане академске студије архитектуре

назив предмета	процес пројектовања		година	трећа
студијска целина	теорија пројекта 2		семестар	б
наставник	Борислав Петровић, редовни професор	бр. каб. 349	статус	обавезни
E-mail контакт	borislav.petrovic@aqm.rs		ЕСПБ	3
учесници у настави			часови активне наставе	
			предавања:	2
			вежбе:	0
			др. облици:	0
			сам.истр.рад:	
			остали часови:	
сарадници				
руководилац СЦ				

садржај предмета

циљ:

СТИЦАЊЕ СПОСОБНОСТИ ЗА УЧАВАЊЕ И АНАЛИЗУ СТРУКТУРЕ ПРОЈЕКТОВАНОГ ПРОСТОРА У ОДНОСУ НА ПОСТУПАК ПРОЈЕКТОВАЊА - ПРЕПОЗНАВАЊЕ СКЛОПОВА И ЕЛЕМЕНАТА И ЊИХОВИХ ВЕЗА КОЈИ СУ ОД ЗНАЧАЈА ЗА НАЧИН ИЗРАДЕ ПРОЈЕКТА И САЗНАЊА О БИТНИМ СПЕЦИФИЧНОСТИМА СТВАРАЛАШТВА ВЕЗАНИМ ЗА ОБЛАСТ АРХИТЕКТОНСКОГ ПРОЈЕКТОВАЊА, КАРАКТЕРИСТИКАМА И ФАЗАМА РАДА НА ПРОЈЕКТУ. ПОСМАТРАЊЕ АРХИТЕКТУРЕ КАО КОМУНИКАЦИЈСКОГ И СОЦИЈАЛНОГ ФЕНОМЕНА. СХВАТАЊЕ НАСТАЈАЊА АРХИТЕКТОНСКОГ ДЕЛА КАО НИЗА РЕЛАТИВНИХ СТАЊА, КОЈА СЕ СУКЦЕСИВНО НАДОВЕЗУЈУ У ТРАГАЊУ ЗА ЈЕДНОМ ОД МОГУЋНОСТИ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ПРОСТОРА. УСПОСТАВЉАЊЕ МРЕЖЕ УПОРИШНИХ ТАЧКА, ПРЕКО КОЈИХ ЋЕ БИТИ МОГУЋЕ КРЕТАЊЕ КРОЗ ШИРУ СФЕРУ ФЕНОМЕНА КУЛТУРЕ, ИНФОРМАЦИЈЕ И КОМУНИКАЦИЈЕ, УЗ НЕОПХОДНУ КОМБИНАЦИЈУ ПРИСТУПА.

теоријска и практична настава:

Материја предмета подељена је у тематске целине:

Прва тематска целина бави се архитектонским стваралаштвом као видом комуникације, посматраном кроз процес преноса, размене и тумачења информација. Ради се најпре о идентификацији самих учесника, као и нивоа на којима се комуникација одвија. Без обзира да ли је у питању перцептивна, синтаксичка, семантичка или симболичка раван, суштина је у релативној самосталности продукта стваралаштва, архитектонског простора, односно поруке, чији смисао увек може бити различито схваћен или интерпретиран.

Друга је везана за потенцијалне линије кретања кроз креативне процесе, уз анализу могућности и ограничења различитих стратегија понашања у пројектантском процесу. Уз упознавање са ранијим искуствима, присутан је и критички осврт на савремена кретања на овом плану, као и личне ставове истакнутих стваралаца у области архитектуре.

Трећа се бави епистемолошким питањима, везаним за феномен епохе, схвћене као скуп социо-културолошких околности и утицаја. С обзиром на став да не постоје услови за евалуацију стваралаштва који би представљали објективна, универзална и ванвременска мерила, у овој тематској целини отварају се питања која имају за циљ упознавање са битним обележјима културолошко-историјских раздобља, и њиховом утицају на уобичајености у вредновању пројектантског процеса и његових резултата.

метод извођења наставе:

Карактер наставе усмерен је ка суштинским питањима, без стриктно одређених граница садржаја и са упливима у тангенцијалне дисциплине ван архитектуре. Настава на овом предмету је интерактивна.

основна литература:

Б. Петровић, И. Рашковић, Д. Стојановић, П. Стаменовић, Д. Дуканац - "БУДУЋНОСТ СТАНОВАЊА: Аспекти одживости будућег становања у Србији", монографија, издавач: Архитектонски факултет Универзитета у Београду, Београд, 2017
Б.Петровић, И. Рашковић -"ТРАДИЦИЈА - ТРАНЗИЦИЈА; употреба наслеђа у архитектури", монографија, издавачи: Архитектонски факултет Универзитета у Београду, ИАУС и Орион арт, Београд, 2011.
М. Лојаница, Процес пројектовања, свеска 1 и 2, Београд, Скриптарница АФ, 2001.

ИСХОДИ

- 1 СПОСОБНОСТ ИЗРАДЕ АРХИТЕКТОНСКИХ ПРОЈЕКТА КОЈИ ЗАДОВОЉАВАЈУ ЕСТЕТСКЕ И ТЕХНИЧКЕ ЗАХТЕВЕ.
Студент ће имати способност да:
  - 1. припреми и представи пројекте објеката различите размере, сложености и типологије у разноврсним контекстима, користећи низ медија (техника), а одговарајући на дати задатак;
  - 2. разуме конструктивни и структурални склоп, стратегије заштите животне средине и регулативне (правне) захтеве који се односе на пројектовање и изградњу комплетног архитектонског пројекта;
  - 3. развије концептуални и критички приступ према архитектонским пројектима који интегрише естетске аспекте објекта и техничке захтеве изградње и потреба корисника.
- 2 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ ИСТОРИЈЕ И ТЕОРИЈЕ АРХИТЕКТУРЕ И СРОДНИХ УМЕТНОСТИ, ТЕХНОЛОГИЈА И ДРУШТВЕНИХ НАУКА.
Студент ће имати знање о:
  - 1. културној, друштвеној и интелектуалној историји, теорији и технологијама које су од значаја за пројектовање објеката;
  - 2. утицају историје и теорије на просторне, друштвене и технолошке аспекте архитектуре;
  - 3. примени одговарајућих теоријских концепата током пројектовања у студију, показујући промишљени и критички приступ.
- 3 ЗНАЊЕ О ЛИКОВНИМ УМЕТНОСТИМА КАО УТИЦАЈНИМ ЗА КВАЛИТЕТ АРХИТЕКТОНСКОГ ПРОЈЕКТА.
Студент ће имати знање о:
  - 1. томе како теорија, пракса и технологије ликовних уметности утичу на архитектонски пројекат;
  - 2. креативној примени визуелних уметности и њиховом значају и утицају на архитектуру;
  - 3. креативној примени сличних радова у процесу пројектовања у студију, у смислу њихове концептуализације и репрезентације.
- 4 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О УРБАНИСТИЧКОМ ПРОЈЕКТОВАЊУ, ПЛАНИРАЊУ И ВЕШТИНАМА УКЉУЧЕНИМ У ПЛАНСКИ ПРОЦЕС.
Студент ће имати знање о:
  - 1. теоријама урбанистичког пројектовања и планирању заједнице;
  - 2. утицајима пројектовања и развоја градова у прошлом и садашњем времену на савремено изграђену средину;
  - 3. актуелној планској политици и законодавству којима се контролише изградња, укључујући и социјалне, економске и аспекте заштите животне средине и њихов значај за планирање развоја.
- 5 РАЗУМЕВАЊЕ ОДНОСА ИЗМЕЂУ ЧОВЕКА И ОБЈЕКТА И ИЗМЕЂУ ОБЈЕКТА И ЊИХОВОГ ОКРУЖЕЊА, И ПОТРЕБЕ ДА СЕ ОБЈЕКАТ И ПРОСТОРИ ИЗМЕЂУ ОДНОСЕ ПРЕМА ЉУДСКИМ ПОТРЕБАМА И МЕРИ.
Студент ће имати разумевање о:
  - 1. потребама и тежњама корисника објеката;
  - 2. утицајима објеката на животну средину и премисама одрживог пројектовања;
  - 3. начину на који ће се објекти уклопити у своје локалне контексте.
- 6 РАЗУМЕВАЊЕ АРХИТЕКТОНСКЕ ПРОФЕСИЈЕ И УЛОГЕ АРХИТЕКТЕ У ДРУШТВУ, ПОСЕБНО У ПРИПРЕМИ ПРОЈЕКТА КОЈИ УЗИМАЈУ У ОБЗИР СОЦИЈАЛНЕ ФАКТОРЕ.
Студент ће имати разумевање о:
  - 1. природи професионализма и обавезама и одговорностима архитеката према клијентима, корисницима објеката, ивођачима грађевинских радова, професионалним сарадницима и ширем друштву;
  - 2. улози архитекте у пројектантском тиму и грађевинској индустрији, препознавајући важност текућих метода и трендова у обликовању грађене средине;
  - 3. могућем утицају пројекта за изградњу на постојеће и будуће заједнице.
- 7 РАЗУМЕВАЊЕ МЕТОДА ИСТРАЖИВАЊА И ПРИПРЕМЕ ПРОЈЕКТНИХ ЗАДАТАКА ЗА АРХИТЕКТОНСКИ ПРОЈЕКАТ.
Студент ће имати разумевање о:
  - 1. потреби да се критички испитају примери који су функционално, организационо и технолошки релевантни за постављени пројектни задатак;
  - 2. потреби да се процене и припреме пројектни задаци различитих размера и типологија, да се дефинишу захтеви клијента и корисника и њихова прилагодљивост локацији и контексту;
  - 3. доприносима архитеката и професионалних сарадника у формулисању пројектног задатка и истраживачких метода потребних за припрему задатка.
- 8 РАЗУМЕВАЊЕ КОНСТРУКТИВНИХ СИСТЕМА, ГРАЂЕВИНСКЕ И КОНСТРУКТОРСКЕ ПРОБЛЕМАТИКЕ РЕЛЕВАНТНЕ ЗА АРХИТЕКТОНСКО ПРОЈЕКТОВАЊЕ.
Студент ће имати разумевање о:
  - 1. истраживању, критичкој процени и избору алтернативног конструктивног, грађевинског решења, као и решења материјализације у складу са архитектонским пројектом;
  - 2. стратегијама за изградњу објеката и способности да се интегрише знање о конструктивним принципима и грађевинским техникама;
  - 3. физичким особинама и карактеристикама грађевинских материјала, компонената и системима, као и утицајима ових одлука на животну средину.
- 9 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ФИЗИЧКИМ ПРОБЛЕМИМА, ТЕХНОЛОГИЈАМА И ФУНКЦИЈИ ОБЈЕКТА У ЦИЉУ ОБЕЗБЕЂЕЊА УНУТРАШЊЕГ КОМФОРА И ЗАШТИЂЕНОСТИ.
Студент ће имати знање о:
  - 1. принципима пројектовања оптималних визуелних, термалних и акустичних амбијената;
  - 2. системима за постизање комфора околине према принципима одрживог развоја;
  - 3. стратегијама за пројектовање инфраструктуралних мрежа објеката (водовод и канализација, електроинсталције и друго) и способности да се оне интегришу у архитектонски пројекат.

- 10 НЕОПХОДНЕ ПРОЈЕКТАНТСКЕ ВЕШТИНЕ КАКО БИ СЕ ИСПУНИЛИ ЗАХТЕВИ КОРИСНИКА У ОКВИРИМА ФИНАНСИЈСКИХ ОГРАНИЧЕЊА И ГРАЂЕВИНСКИХ ПРОПИСА.
Студент ће имати вештине да:
- 1. критички испита финансијске факторе у зависности од могуће типологије објекта, конструктивног система и избора спецификација и њихов утицај на архитектонски пројекат;
  - 2. разуме механизме контролисања трошкова током израде пројекта;
  - 3. изради пројекат који ће испуњавати услове корисника и бити у складу са правном регулативом, одговарајућим стандардима перформанси материјала и захтевима у вези са здрављем и безбедношћу корисника.
- 11 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ПРОИЗВОДЊИ, ОРГАНИЗАЦИЈИ, РЕГУЛАТИВИ И ПРОЦЕДУРАМА КОЈИМА СЕ ПРОЈЕКАТ СПРОВОДИ У ИЗГРАЂЕНИ ОБЈЕКАТ ИЛИ ПЛАН ИНТЕГРИШЕ У ЦЕЛОКУПНИ ПЛАНСКИ СИСТЕМ.
Студент ће имати знање о:
- 1. основним правним, професионалним и законским одговорностима архитекте, о организацији, правилима и процедурама које се користе у преговарању и одобравању архитектонских пројеката, укључујући земљишне законе, контролу и правила изградње и прописе о здрављу и безбедности;
  - 2. Професионалним међу-односима појединаца и организација које учествују у набављању и изради архитектонских пројеката и како су они дефинисани у уговорним и организационим структурама;
  - 3. Основним теоријама управљања и принципима пословања који се односе на вођење архитектонског пројекта и праксе, препознавајући текуће и надлазеће трендове у грађевинској индустрији.

остали исходи

оцењивање

Унети све облике оцењивања обухваћене предиспитним обавезама и завршним испитом. У структури укупне оцене на предмету предиспитне обавезе се вреднују са најмање 30, а највише 70 поена. Укупан број поена је 100.

предиспитне обавезе	60	завршни испит	40
колоквијум 1	30	елаборат - писани рад	30
колоквијум 2	30	усмена одбрана	10

термински план

недеља	датум	опис тематских јединица
1	20.02.19.	циљеви, приступ, тематске целине комуникологија архитектуре, уводна разматрања
2	27.02.19.	нивои комуникације у архитектури, перцептивни ниво
3	06.03.19.	нивои комуникације у архитектури, синтаксички ниво
4	13.03.19.	примена теоријских модела, гостујуће предавање 1
5	20.03.19.	нивои комуникације у архитектури, семантички ново
6	27.03.19.	нивои комуникације у архитектури, симболички ниво
7	03.04.19.	примена теоријских модела, гостујуће предавање 2
8	10.04.19.	пројектантске доктрине, епистемологија епохе
9	17.04.19.	пројектантске доктрине, епистемологија епохе
10	24.04.19.	примена теоријских модела, гостујуће предавање 3
11	01.05.19.	државни празник
12	08.05.19.	пројектантске доктрине, епистемологија епохе
13	15.05.19.	модификација аутентичности и теоријски модели пројектантског процеса, критички осврт
14	22.05.19.	примена теоријских модела, гостујуће предавање 4
15		